

Ιδρυτής: ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΤΖΑΛΛΑΣ
Διευθυντής: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΑΛΛΑΣ (1960 - 1983)

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

8 σελίδες
ΚΥΡΙΑΚΗ

20
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1983
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 10
ΕΤΟΣ 56. ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 15345

Για τα 70 χρόνια απελευθέρωσης της πόλης

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

Θα μιλήσει σήμερα στις 12
τό μεσημέρι προς το Λαό
από την κεντρική πλατεία

ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

ΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ γιορτάζουν σήμερα και αύριο την 70η επέτειο της απελευθέρωσης τους από το Τουρκικό ζυγό. Τις Γιορτές λαμπρύνει με την παρουσία του ο Πρωθυπουργός ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ που φθάνει σήμερα το πρωί στα Γιάννινα αεροπορικώς.

Η άφιξη του πρωθυπουργού θα γίνει γύρω στις 11.30 το πρωί και στην συνέχεια ο πρωθυπουργός θα μιλήσει προς τον Λαό από ειδική εξέδρα που στήθηκε μπροστά στην Νομαρχία.

Ο Πρωθυπουργός σύμφωνα με πληροφορίες μας, στην ομιλία του θα τονίσει για άλλη μία φορά την στάση της Ελλάδας απέναντι στις ΗΠΑ τις θέσεις, ενώ θα αναφερθεί και σε τοπικά θέματα.

Αύριο ο Πρωθυπουργός θα παρακολουθήσει μεγάλη στρατιωτική παρέλαση των Ενόπλων Δυνάμεων, μαθητών, σπουδαστών κλπ. και στην συνέχεια θα επιστρέψει στην Αθήνα.

ΥΣΤΕΡΑ ΑΙΘΟ ΕΝΑΜΙΣΧ ΧΡΟΝΟ

Πριν από ενάμιση χρόνο ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Ανδρέας Παπανδρέου διάλεξε την πόλη μας σαν πρώτο σταθμό για την τηλεοπτική προεκλογική αναμέτρηση. Κι ο Γιαννιώτικος λαός, σε μια πρωτοφανή συγκέντρωση έστειλε τότε το μεγάλο μήνυμά της νίκης σ' όλη την Ελλάδα.

Σήμερα, μετά από ενάμιση χρόνο, ο ίδιος λαός υποδέχεται τον πρωθυπουργό της χώρας Ανδρέα Παπανδρέου με το ίδιο μήνυμα: Ο Ηπειρωτικός λαός δεν ξαναγυρίζει πίσω. Η αλλαγή θα προχωρήσει παρά τη διεθνή οικονομική κρίση και τις ραδιοσυρτίες της χουντοκρατούμενης πιά δεξιάς.

Ο λαός που ανέδειξε την αλλαγή με την αγωνιστικότητα του, ο ίδιος λαός θα την στεριώσει με την εργατικότητα και την πολιτική ωριμότητα που τον διακρίνει.

Ενάμιση χρόνο από την ιστορική 18η Οκτώβρη, και μέσα από τα συνεχή σαμπωτά των ανθρώπων της δεξιάς

και των «πιστών» συμμάχων τους στο εξωτερικό, μία σειρά από μακροχρόνιες διεκδικήσεις του λαού έγιναν επί τελούς πραγματικότητα, όπως: Η κατάργηση του σταυρού προτίμησης, η παροχή αυτοτελούς σύνταξης στην αγροτιά, η κατάργηση των αντεργατικών νόμων 330 και 643, η αναγνώριση της Εθνικής μας αντίστασης, ο επαναπατρισμός των πολιτικών προσφύγων, η θέσπιση νόμου πλαίσιο για την παιδεία, η καθιέρωση του πολιτικού γάμου, ο εκσυγχρονισμός του οικογενειακού δικαίου, η καθιέρωση της ισότητας των δύο φύλων, πρόσφατη δημιουργία εθνικού Οργανισμού φαρμάκων, η εξυγίανση των γεωργικών συνεταιρισμών, η θέσπιση της λαϊκής συμμετοχής στα νομαρχιακά συμβούλια, η κοινωνικοποίηση διοργανιών όπως η ΗΥΡΚΑΑ και τα Μεταλεία Λαυρίου....., και πάνω απ' όλα η εθνικά περήφανη εξωτερική πολιτική με ΜΟΝΑΔΙΚΟ κριτήριο το συμφέρον της χώρας και όχι των άστοχων συμμάχων της.

Ο λαός γνωρίζει ότι πολλά ακόμη απομένει να γίνουν, κι ότι μερικά από αυτά έπρεπε ήδη να έχουν γίνει.

Γνωρίζει, όμως πια καλά το ξεχαρβαλωμένο κράτος που παρέδωσε τη δεξιά. Διαπιστώνει κάθε μέρα τους τρόπους που μεθοδεύει για να συμπαίρει την πορεία της χώρας προς την προοδωτική αστοκρόνομη την παροχή «άλλοθ» πριν λίγες μέρες προς την απόφαση - εκδίκαση του Ρήγκαν για διπλασιασμό της Στρατιωτικής δόθειας προς την Τουρκία και μάλιστα από το στόμα του ίδιου του αρχηγού της Ν.Δ..

Σήμερα ενάμιση μόλις χρόνο μετά τη σοσιαλιστική νίκη, ο δημοκρατικός Γιαννιώτικος λαός έχει να επιδείξει τις δικές του κατακτήσεις με τη νίκη των προοδευτικών δυνάμεων στις δημοτικές εκλογές, στις εκλογές των νομαρχιακών συμβουλίων, στους γεωργικούς συνεταιρισμούς, στα επαγγελματικά συνδικάτα. Μία σειρά από κατακτήσεις που αποδεικνύουν ότι ο δημοκρατικός Γιαννιώτικος λαός διεκδικεί αποφασιστικά την αλλαγή και συμμετέχει ενεργά στην πραγμάτωσή της.

και από την Ομοσπονδία Αναπήρων - Θυμάτων Πολέμου Ηπείρου Κερκύρας.

12.00 Άφιξη κ. ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ στα Ιωάννινα.

Επίσημη υποδοχή στον πρό το Νομαρχιακού Μεγαλότο χώρου.

Προσέλευση από το Δήμαρχο Ιωαννίνων.

18.30 Εκδήλωση πανηγυρισμού από την κ. Ελευθερία Νικολαΐδου, λέκτορα της Ιστορίας των Νεωτέρων Χρόνων του Φιλοσοφικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην αίθουσα τελετών της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών με θέμα: «Ο ηπειρωτικός τύπος κατά την προαπελευθερωτική περίοδο».

21.00 Επίσημο γεύμα από το Δήμαρχο Ιωαννίνων στο κέντρο «ΛΙΘΑΡΙ-ΤΣΙΑ» βάσει προσκλήσεων.

ΔΕΥΤΕΡΑ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

07.00 Εθνικό, κανονισμοί και κωδικοποιήσεις των Εκκλησιών της Πόλης. Η Στρατιωτική Μουσική και η Δημοτική Φιλαρμονική θα περιέλθουν την πόλη παίζοντας Εθνικά Θούρια και Εμβατήρια.

09.15 Τέλεση επίσημης Δοξολογίας στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Αθανασίου.

10.25 Απονομή επαιχτών στους τρεις πρώτους νικητές των αθλητικών αγώνων «Μητσάνιος δρόμος» που διοργανώνονται από τον Αθλητικό Γυμναστικό Σύλλογο Ιωαννίνων.

10.30 Παρέλαση Μαθητών. Σπουδαστών. Αναπήρων, Τμημάτων Ενόπλων Δυνάμεων. Συμμάτων Ασφαλείας και Πυροσβεστικής.

13.00 Δέξωση από το Νομαρχείο Ιωαννίνων στο Ξενοδοχείο «ΞΕΝΙΑ» βάσει προσκλήσεων.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΨΗΦΙΣΜΑ
Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Διοικητικού προσωπικού του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων καλωσορίζει τον πρόεδρο της κυβέρνησης Ανδρέα Παπανδρέου που συμμετέχει στις γιορταστικές εκδηλώσεις για την απελευθέρωση της πόλης μας και δηλώνει τη συμπαράστασή του στο χειρισμό από την κυβέρνηση όλων των εθνικών θεμάτων.

ΠΑΤ Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
Θ. ΧΡΗΣΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
Ο Γεν. Γραμματέας
Δ. ΛΑΓΟΣ

ΚΟΣΜΟΣΥΡΡΟΝ

Σε συναγερμό βρίσκονται από χθές οι Ηπειρώτες για την σημερινή ομιλία του πρωθυπουργού. Από κάθε πόλη και χωριό τεράστιες φάλαγγες αυτοκινήτων θα φθάσουν στα Γιάννινα για μία πρωτοφανή και μοναδική στά χρονικά της πόλης συγκέντρωση.

Η σημερινή συγκέντρωση στην πλατεία, θάναί μία αποστομωτική απάντηση σ' όλους αυτούς που κατά καιρούς «δου-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΙΚΗΤΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Ιωαννίνων εκτάκτως συνεδρίασε το εφ. 18-2-1983 αποφάσισε τα εξής:

- 1) Διαδηλώνει την έντονη αντίθεσή του στις πιέσεις που ασκούνται σε βάρος της χώρας μας για τη διατήρηση των ένοπλων δυνάμεων, με την ενίσχυση των εξοπλισμών και των οθωνιστικών επιδόσεων της Τουρκικής χούντας.
- 2) Σηματοδοτείται σε όλες τις ενέργειες της Κυβέρνησης για την υπεράσπιση της Εθνικής Ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας της Χώρας μας, τη μείωση των εξοπλισμών και τη διαφύλαξη της Ειρήνης.

Ιωάννινα 18 Φεβρουαρίου 1983
Ο Πρόεδρος
ΣΠΥΡΟΣ ΣΠΕΙΤΟΣ
Ο Γεν. Γραμματέας
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ΤΟΠΑΛΗΣ

Δέν θα
δεχθεί το
κοινό

Όπως ανακοινώθηκε από την Νομαρχία λόγω πολλών και επείγοντων απασχολήσεων ο Νομάρχης Χρήστος Μαρτίνης δεν θα δεχθεί το κοινό την ερχόμενη εβδομάδα.

λεύουν» παρασηκνιά νομίζοντας ότι θα προκαλέσουν ρήγματα στα στέρεα θεμέλια της κυβέρνησης.

Όλη η Ελλάδα στρέφει σήμερα το βλέμμα της στην κεντρική πλατεία όπου ο πρωθυπουργός

Η Ε.Γ.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΙΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Η Ένωση Γυναικών Ελλάδας (παράρτημα Γιαννίνων) χαιρετίζει τον ερχομό του πρωθυπουργού στην πόλη μας εκδηλώνοντας έτσι την συμπαράστασή της στον δύσκολο αγώνα της κυβέρνησης για Εθνική Ανεξαρτησία, λαϊκή κυριαρχία και κοινωνική απελευθέρωση.

Είναι σίγουρο πως οι γυναίκες στον αγώνα για γυναικεία και κοινωνική απελευθέρωση είναι στο πλευρό της κυβέρνησης που παλεύει για τα κυριαρχικά μας δικαιώματα.

ΠΡΑΓΑ - Ένας νεαρός Τσεχοσλοβάκος 26 ετών ο οποίος προσπάθησε σήμερα να πραγματοποιήσει αεροπειραγεία σ' ένα αεροπλάνο των Τσεχοσλοβακικών αερογραμμών που εκτελούσε εξωτερικό δρομολόγιο μεταφέροντας 24 επιβάτες σκοτώθηκε από τα μέλη των δυνάμεων ασφαλείας μέσα στο αεροσκάφος μετέδωσε το τσεχοσλοβακικό πρακτορείο ειδήσεων.

ΜΟΣΧΑ - Το σοβιετικό πρακτορείο ειδήσεων «Τάς» κατηγορεί σήμερα τις ΗΠΑ για «ανοικτή πρόκληση» σχετικά με την αποστολή 4 ιπταμένων ραντάρ και ενός αεροπλάνου του δού Στά-

θα κάνει σημαντικές ανακοινώσεις για το παρόν και το μέλλον της χώρας μας. Τα Γιάννινα σήμερα είναι στο επίκεντρο του Ελληνικού αλλά και διεθνούς ενδιαφέροντος.

ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ

Με την άφιξη του πρωθυπουργού σήμερα αρχίζουν ουσιαστικά οι γιορταστικές εκδηλώσεις για την απελευθέρωση της πόλης μας πριν 70 χρόνια από τον τουρκικό ζυγό.

Για σήμερα και αύριο το πρόγραμμα που εκδόθηκε από την Νομαρχία προβλέπει:

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

10.00 Τρισάγιο στο Στρατηγείο 1921 - 13 και κατάθεση στεφάνων από το Νομαρχείο Ιωαννίνων και το Στρατηγείο Διοίκησης της VIIης Μεραρχίας.

10.45 Κατάθεση στεφάνων στο Ηρώο Μητρώων από τα Ιδρύματα Ανατάτης, Ανωτέρας και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης της Σχολής και τα Σχολεία Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης.

11.00 Εμπνευσμένη δέηση για τον Ηρώο Μητρώων και κατάθεση στεφάνων από τα Νομαρχιακά Ιωαννίνων, Στρατηγείο Διοίκησης VIIης Μεραρχίας, Δήμαρχο Ιωαννίνων, Πρωτεύουσα Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ανώτερο Διοικητή Χωροφυλακής Ηπείρου.

ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Από τα σημαντικότερα προβλήματα που κληρονομήσε η σημερινή Κυβέρνηση, το πρόβλημα της Νοσοκομειακής περίθαλψης είναι πια έντονο για την Ήπειρο λόγω της αποστάσεως που τη χωρίζει από την Αθήνα και λόγω της λειτουργίας της Ιατρικής Σχολής της πόλης μας. Είναι λοιπόν επιτακτική η ανάγκη της επίλυσης των σχετικών διαδικασιών για την ανέγερση του Νοσοκομείου γεγονός που αφορά όλους γνωρίζει ο κ. Πρωθυπουργός. Η σημερινή Κυβέρνηση απειλεί ότι η υγεία του Λαού δεν είναι διαπραγματεύσιμη για αυτό και προχώρησε σε θετικές ενέργειες στον τομέα αυτό (φαρμακείο - θεσμός Νοσοκομειακού γιατρού - Νοσοκομ. μονάδες). Δεν στέκεται στην πολιτική εκμετάλλευση του πόθου του Ηπειρωτικού Λαού για το μεγάλο Νοσοκομείο, όπως έγινε με το εσπευσμένο προεκλογικό αγκαίνια και από και πέρα «για να μην μείνει».

Γι αυτό ο Ηπειρωτικός Λαός πιστεύει ότι το μεγάλο Νοσοκομείο της Δουρολίτης θα γίνει πραγματικότητα, σωστά και χωρίς σπατάλες. Ζητά από τον Πρωθυπουργό να κινήθούν αμέσως οι σχετικές διαδικασίες και πέρα από γραφειοκρατικές διατυπώσεις να περατωθεί σύντομα. Ζητά την προσωπική του φροντίδα για τη σύντομη ανέγερση του γιατί γνωρίζει ότι τα πεπαιδωμένα γρανάζια των διάφορων υπηρεσιών θέλουν πολλά χρόνια για να κινήσουν στο ρυθμό της Αλλαγής.

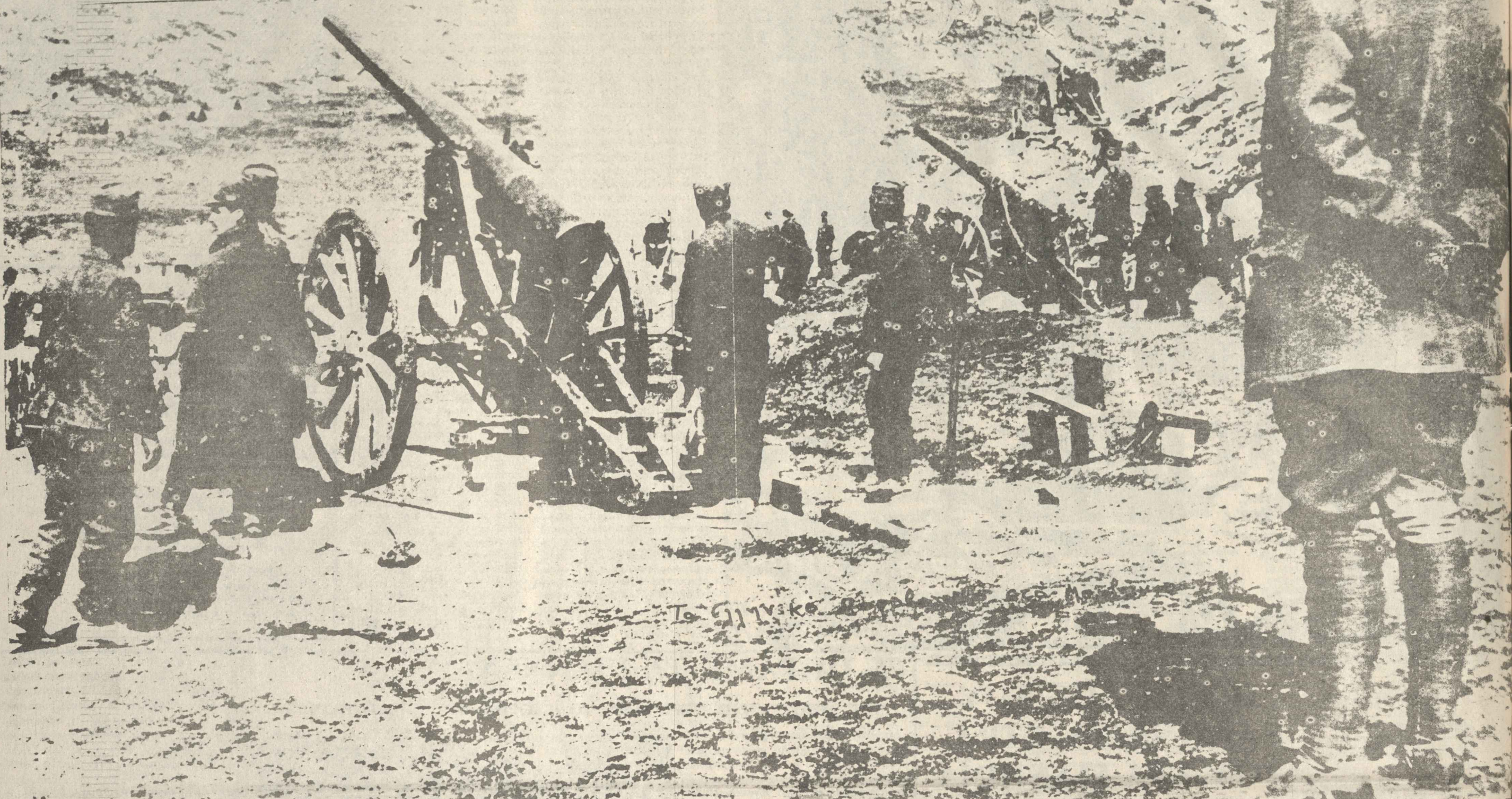

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 3η σελ.

...στά Γιάννενα και ξεδιπλώνει την Ελληνική σημαία έξω από το Κάστρο των Γιαννίνων. Μά συλλαμβάνεται και γδερνεται ζωντανός και οι Γιαννιώτες χάνουν έτσι τα λίγα προνόμια που τους είχαν μείνει. Συνεχίζεται με αγριότητα ο εξελασμός των Ελλήνων και των Αλβανικών φύλων. Το 1788 ηγεμονεύει σε όλη τη γη ηπειρώ ως η Θεσσαλία και η Στερεά ο Αλή Πασσάς που έγινε η αιτία να προστεθούν στον κορμό του ελληνικού δέντρου το Σούλι, ο χορός του Ζαλόγγου και η Παργα φλογερός ηλιακίδες στα παγκόσμια τότε σκότη. Κι όταν σημαίνει η ώρα του αθάνατου 1821 οι Γιαννιώτες και Σουλιώτες ήταν οι μεγαλύτεροι καπετάνιοι και αρχηγοί. Το 1854 όταν η ελευθερή πατρίδα επιστρεψε στην πραγματικότητα της μεγάλης ιδέας, ο Παργινός Θεοδώρακης Γρίβας στρατάρχης και πολιτικός με το παιδί του Δημήτρη φτάνουν έξω από τα Γιάννενα και δίνουν την αιματηρή μάχη στο χωριό Κουτσελό, που μας τη διάσωσε τόσο ζωντανή το δημοτικό τραγούδι.

Ένα πουλάκι καθόνταν στο Κουτσελό τη ράχη δεν ελάουσε αν πουλί ούτε σαν χελιδόνι...
...σήμερα Γρίβα, μη κάθουσι, σήκω Γρίβα, και φεύγα...
...Αθή πασάς συντάσσεται με δυο με τρεις χιλιάδες...
...φέρνει κανόνια της στεριάς φέρνει καθολάρια...
...για να σε πιάσει ζωντανό μαζί με το παιδί σου...
...αυτό το έργο Κουτσελό, στον κορμό του Γιαννινού...
...Τον λόγο δεν άκουσε, τον λόγο δεν άκουσε...
...Αν θεώρησε ξημέρωσε ήταν και το όνομά του...
...τον Γρίβα τον εκλείσανε νύχτα με το σκοτάδι...
...Πεφτουν ντουφεκία σαν βροχή, τα τόπια σαν χαλάζι...
...και τότε ο Γρίβας φωνάζει τον δημητράκη λεί,...
...Βάστα παιδί μου δυνατό βάστα το ντουφεκίδι...
...όσο να φτάσει το μόνιτο ο Ζέρβας καπετάνιος...
...Αθή πασάς σαν τόκουσε, ασκέρη του μαζώνει...
...Με τα Γιάννενα ενύρισε να μην τον πάρει η μέρα...
...Με το μισό τ ασκέρη του και με τους λαθωμένους.

Ξημερώνει το θάνατο 1912-13...
...Η αποθέωση ενός κόσμου υπαίου και θαυμαστού που φαντάζεσαι σαν κάτι το απίστευτο και σ' αυτούς τους δημιουργούς του. Και πάλι το Έθνος στην ιερή στιγμή, ενωμένο μεγαλουργεί...
...Η φλόγα της λευτεριάς, γνήσια ελληνική ανήσει κάτω από τα γαλαζία ελληνικού ουρανού, έγινε μυριόχρωμο μεθυσιτικό λουλούδι που μέθυσε όλες τις γενιές...
...Η δαύνη, γνήσια ελληνική, φώτρωσε από τα πανάρχαια χρόνια στο ελληνικό αίμα και δροσίστηκε από το θρόισμα της λευτεριάς, της δοξας και της τιμής.

Αντιπροσωπεύονται στον απελευθερωτικό αγώνα των Γιαννινών, όλοι οι Έλληνες. Οι ποιητές μας δίνουν τη μάχη τους με την πεννα και με το όπλο...
...«Μανιαδάσσα - 25 Δεκεμβρίου... Όλοι ζητούν πυροβόλα... Διακρίνω τον πυροβολαρχήν Πετμεζάν. Έχει διανεμίει τα τέσσαρα πυροβόλα του εις τας τέσσαρας άκρας. Και ο πυροβολαρχής όστις είναι υπό την φιλολογικήν μορφήν του ο γλυκύς Λαύρας, βαίνει με θήμα περιπάτου από του ενός πολυβόλου στο άλλο, φέρων τον αναστάσαντον μονύλεον και περιστρέφων εις τόν αέραν πελωριαν γκλίτσαν... Πλησίον του λόγου μας άλλην διμοιριάν με επικεφαλής λοχίαν τόν ποιητήν Ρωμόν Φιλλύραν εξεμνει τόν θάνατον. Η μικρή μας φιλολογία δε μη έχει παράπονα, αντιπροσωπεύεται θαυμάσια», γράφει ο Ηλίας Κατσάνωνης στο έργο του «Η Εκπόρθησις του Μπιζανίου», Βιβλ. Μ. Σαλιθέρος εκδ. 1914, σελ. 49.

Στο Δράκκο κάτω από το φλάμπουρο του Ιταλού στρατηγού Πλίνιο Γαριβάλδη τρέχει ο λοχαγός και ποιητής Μαθίλης, γιατί έννοιωσε πως «ήρθε, ήρθε ώρα που της μνάας μας Ελλάδος θάστραφε ξανά η σθημένη της όψη», γιατί πίστεψε πως πάνω από την ομορφιά και το λόγο υπάρχει η Πατρίδα, και προσφέρει τη ζωή του, το αίμα οίμα του, που καθογιάζει τόν αγώνα των θρυλικών Γιαννινών με τὰ δαφνοστέφανο υ...

Ξημερώνει η 21η Φεβρουαρίου 1913...
...Όι άγια μέρα. Όι μέρα δοξασμένη. Τό ξημέρωμά σου γενιές ολάκαρες εγαλούχισε. Η προσμονή σου στά μυρμιμένα σου, έξωσε τὸ δεσμά του σκλάβου Ελληνισμού. Η

ανατολή σου επραγμάτωσε τὸ θαύμα των θαυμάτων τὸ ασύλληπτο έπος της αρχαίας φυλής μας...
...Ξημερώνει... 21 Φεβρουαρίου 1913...
...Σταθμός κι αρχή της ιστορίας του τόπου μας. Μέρα λαμπρή δαφνοστέφανωμένη στην ιστορία του Έθνους...
...Ξημερώνει...
...Κι η πολιτεία τινάζεται πανώρια. Λούζεται μέσα στο φως του λαμπρού ήλιου που ανατέλει από αιματοβαμμένες κορφές. Λούζεται από πλούσιο φως που χύνουν οι γαλαζένιοι καταρράκτες του ουρανού, του ελληνικού ουρανού. Λούζεται απ' τ' άγια φως που αντιφωγγίζει από τ' αδελφικό φίλημα του Παρθενώνα.

Ξημερώνει...
...Και η πολιτεία που χθές ακόμη στραγγαλιζόταν από τὸ θάρρος, που χθές ακόμη αντηχούσε από τους θρήνους και τους σπαραγμούς, που χθές ακόμη κοιμήθηκε σκλάβος. Ξυπνάει τρισεξόδη παρθένα...
...Τὰ μισοφέγγαρα ξεψυχούν. Τὰ σκισμένα φρεσιά, τὰ γκρεμισμένα σύμβολα καγχάζουν. Η θία γρεμιστήκε στο πεδίο της τιμής. Τὰ κλειδιά της πολιτείας παραδίδονται στους τιμημένους.

Η γαλανόλευκη κυματίζει περίφανη. Μια, δυό, πολλές, χιλιάδες γαλανόλευκες, σύμβολα ιερά, που κεντήθηκαν με δάκρυα, με ελπίδες, με θυσίες, πέντε ολάκαυρους αιώνες, από κορίτσια, από μονάδες, από γιογιές, που παραδίνονταν ιερή κληρονομιά από πρωικούς προγόνους σε γνήσιους απογόνους, για την άγια τη μόνη, την ιστορική μέρα...

Χιλιάδες σημαίες αναπετάζονται και πλημμυρίζουν την πόλη, και κυματίζουν περίφανα, και καθρεφτίζονται στα γαλαζένια, στα ατεμάχιστα νερά της θρυλικής λίμνης.

Χαρμόσυνες καμπάνες ηχούν. Αναστάσιμες καμπάνες ηχούν...
...Φύσα μυρμιμένο ηπειρωτικό αγέρι από τὸ Μιτσιέλι, τὸ Δρίσκο, την Ολύτσια, και φέρε τὸ χαρμόσυνο μήνυμα της λευτεριάς κορής στη μάνα Ελλάδα. Φύσα δροσερό αγέρι και φέρε τὸ θάνατο μήνυμα στην πλάση όλη, πως οι τύραννοι ξεψυχσαν... Φύσα ανασταμένο αγέρι και στείλε τη μοσχολιά σου, στους πρωικούς αρματολούς και κλέφτες και στους όλους ημιόλους των ιερών αγώνων της πατρίδας, για ν' αναπαύονται ήρεμα στους τάφους τους.

Και φέρε στους θάνατους ευεργέτες μας τὸ χαρμόσυνο άγγελία πως τ' όνειρό τους έγινε πραγματικότητα...
...Και φέρε τὸ αναστάσιμο σάββατο στους μεγάλους διδασκάλους του Έθνους, που ο πόρος τους εκαρποφόρησε...
...Και φέρε τὸ γαληνφόρο μήνυμα στην κυρά Φροσύνη και στις δεκαεφτά παρθένες, που ο αιώστραγος Αλής, θά μείνει πάντα μία κολασμένη σκιά, και πως ο τύραννος απέθανε.

.....

Μάτια πολλά δακρύζουν. Μάτια πολλά κλαίνε. Η πολιτεία ανέστη. Η φύση καθαρή-ανοιξιάτικη μέρα-ανέστη. Τὸ Έθνος ανέστη. Κι όλα μαζί, συνθέτουν τὸ εωθινό, τὸ γλυκό ΤΕ ΔΕΥΜΤΗΣ ηπειρωτικής αυγής, με απόκρουση τούς ύμνους και τίς δοξολογίες των πιστών, των ελεύθερων σκλάβών, στο Θεό.

Χριστός Ανέστη! Η σκλάβοι πόλη Ανέστη! Τὰ θρυλικά Γιάννενα ελευθερώθηκαν...
...21 Φεβρουαρίου 1912...
.....

Τήν άγια, τη δοξασμένη μέρα που Ξημέρωσε, η Πατρίδα έγραψε στο χρυσό της θιβλίο. Ο ποιητής, την παρέδωσε ιερή παρακαταθήκη στις γενιές που ήρθαν.

Ανανέωσε τὸ παρελθόν, που δεν είναι τίποτε άλλο από την αναγέννηση του παρόντος. Έτσι διατήρησε και διακίνησε την εθνική περιουσία, γιατί διατήρησε την αλληλεγγύη που έχει τὸ παρελθόν με τὸ μέλλον.

Η τιτανική πάλη, η αιώνια πάλη, με νικήτρια την Ελληνική ψυχή, παρασταίνεται με τὴ μελωδική λύρα του ποιητή Αγγέλου Σημηριώτη.

ΣΤΟ ΜΙΖΑΝΙ

Μιρόστιά στο κάστρο τὸ τρανό, πού φράζει του τὸ δρόμο και σπέρνει μπρός τον χαλασμό και γύρω του τόν τρόπο

ο γιός του Ρήγα πολεμά να τὸ ξεθμελίωση, να μπή στα μαύρα Γιάννενα, πνοή ζωής να δώσει στην λίμνης την κοιμώμενη Κυρά, τὴ μαγεμένη. Μά είναι τὸ κάστρο Δράκοντας κι οι τοίχοι στοιχειωμένοι...

Ξάφνου τὸ βασιλόπουλο σέρνει φωνή στο κάστρο Κάστρο κι αν είναι Δράκοντας, τὴς μέρας είναι τάστρο, τὸν Ρήγα γιός, τὴς Μοίρας γιός! Κι είναι γραφτό σου, τέρας να πάρει από τὸ χέρι μου τὰ λείπα ο αγέρας!

Ρίχνεται ο Ρήγας στὸ στοιχείο και τὸ στοιχείο τὸν ανθρώνει...
...Δυό μήνες έτσι πολεμούν στ' άλώνι του έρμου τόπου. Κι από τους δυό κάποιαν αυγή και κάποιαν άγια μέρα, πού χαμηλώναν οι ουρανοί κατά τη γή εἰς πέρα.

κι ο Άδης είχε Ανάσταση, κι ο κόσμος πανηγύρι τήν ώρα που ο Ωρίωνας πάλι λαμπρὸς να γύρει, καθώς που πέφτει απάντα και πού φοβάει ο αγέρας σ' έναν απέραντο σπασμό παράδοξο τὸ τέρας.

Πάει η ψυχή τὸν Αλή-πασά, τὸν Αλή τὸ μίος πάει. Και να στής λίμνης τὸ θυθό, ἡ ώρα Κυρά έπναιζει. Τὸν Ρήγα γιέ τὴς Μοίρας γιέ, χρυσὸ σαν καλωσύνη, δικά σου είναι τὰ Γιάννενα με τὴν Κυρά Φροσύνη.

Τὸ Μιζάνι. Τὸ σκούρο θρύλος. Τὸ Μιζάνι με τὸ εἶκοσ κανόνια του και με τὰ μεγάλα σφαιρωματικά έργα των Γερμανών. Τὸ Μιζάνι τὸ ορδοσίο προς τὴ νίκη, προς τὴν ελευθερία. Μήνες τώρα η γιγαντομαχία. Τὸ ελληνικό κανόνι βροντίζει ακαταπαυστα, καθημερινά. Αδυσώπητο ορθώνεται τὸ ερωτήμα, θὰ πρέσει τὸ Μιζάνι; Κι αναρωτιόνταν οι σκλάβοι, κι αναρωτιόνταν οι ήρωες του μετωπού, κι ο κόσμος όλος αναρωτιέται. Θὰ πρέσει απάντα ἡ λύρα του ποιητή Γ. Στρατήνη.

ΜΙΖΑΝΙ

Μιζάνι... πού οι θρόνοι σου στον κόσμο συναράξαν τὸ αιμαίνό σου όνομα θὰ τρέμει όλη η γη με γραμμάτια αστέρια να ουρανό το χαράζαν και μανιτὰ η κόλαση θὰ νοήσει και οργή...
...Θα πρέσει και πίσω σου θα δούμε τὴ Νηλσία τη γη των ονείρων μας τη γη των Θεων πού ταύταλε αδανάτα θεϊκά, παραδεισία της Μούσας τον άγαντα μεγάλο Νάο, ο ψάλτης ο αόρατος πού λένε Λάο...
...Μαζί του της λίμνης σου κι ο κύκνος πολέμισε μαζί κι ο Αστράβονιαννος, μαζί κι οι Αμαρτωλοί μαζί τους κι η λύρα του τὸ κάστρο σου γκρέμισε με βροντονο δαδάρωμα, με λάμψεις σπολή, στὸν θότλων τὸ σάρωμα, στην κάθε βολή...

Μά τὸ Μιζάνι ακόμα κρατάει. Τὰ ελληνικά νεύτα, φλογισμένα, καρτερώνουν και προσδοκούν... Άχ! κι αυτή η παγωνιά, τὸ χιόνιο, ο δεύτερος αιώας εχθρός. Ο ποιητής ζει τὸ μεγάλο δράμα. Νιώθει τὴν ίδια αγωνία και ζει έτσι ένα φλογισμένο κομμάτι της ζωής του. Και όλη αυτή την τραγωδία του πολέμου την εκλογώνε στο ποίημά του «Τὸ γρόμμά του πολεμίστη, ο ποιητής Γεωργίος Βασιμουκάκης».

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Μου γράφετε πάνω μιά γραφή και με ρωτάς τι κάνω, στου Μπιζανίου την παγωνιά, στο κύβο δα πεθάνω! Δε με φοβίζουν μόνο μου οι σφαίρες τὰ κανόνια, μά με φοβίζει η βροχή, του Μπιζανίου τὸ χιόνιο... Λειτουργήσε την Παναγία κι άναψε και σιγέρι να κάνει θάψμα, μόνο μου, να γίνει καλοκαίρι να θγει ο ήλιος μιά φορά κι απ' τὴ χαρά να κλαψω κι από τὰ Γιάννενα γραφή, μόνο μου, θὰ σου γράψω. Μάνα μ' ο Κωνσταντίνος μας, παιδια όλους μας έχει σαν απτός στο πλάι μας και σαν πατέρας τρέχει. Μήν κλάει μανούλα μου χρυσή, γρήγορα θὰ γυρίσω και θάμαι μόνα νικήτης, γλυκά να σε φιλήσω.

Απεριγράπτη εκείνη η παγωνιά. Ο πολεμιστής παρόλας τὴ μάνα του ν' ανασει αγιοκέρη, για να λυώσουν τὴ χιόνια. Απεριγράπτη εκείνη η παγωνιά, και καρτερεί, και τὸν γίνε πίστη, πως θὰ γράψει στη μάνα του γραφή από μέσα στὰ Γιάννενα πού θὰ γίνουν γρήγορα ελληνικά, γιατί τὸ πού τὸ γλυκοκελαηδεί, όπως γράφει στο ποίημά του «Γιάννενα ο ποιητής. Στ. Δάφνης».

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Απ' έξω από τὰ Γιάννενα σ' ένα ψηλό κλαδί πουλί-πουλάκι κάθεται και γλυκοκελαδεί...
...Ανοιξτε στρατά διάπλατη και στρατά μυρμιμένη κι έρχεται η Λευτεριά με τ' ανθη στολισμένη. Τ' ακουने οι σκλάβοι πού βαθεία σ' ονειρού θαδους ζουνε και τὰ κέρια ετοιμάζουνε και τους παλιούς κρατούνε, και τὸ καλό φθινόπωρο με κάποια ανατριχίλα στρώνει τὸ ολόχρυσο χαλί με τὰ στερνά του φύλλα.

Ο ποιητής σιωπιά. Με τὴν ποίηση ο άνθρωπος έρχεται ενωσεί ότι μέσα του είναι αθάνατο με τὴ μορφή του κάλλος. Η Ελλάδα, με τὸν ιστορικό δρόμο της, αγωνίζεται και ολόκληρη προσεχεται κατανακτικά. Και μαζί της ο μεγάλος όσδος, ο ποιητής Άγγελος Σικελιανός.

ΗΡΟΣΕΥΧΗ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Τὸ δρὸν τ' αρχαιομύητο κι αν θρώσει στη Λαδωνή για τὸν ποιητή πολεμιστή κι αν αισθησαν τὰ γέλια γι' αυτόν σου! Δια τὴ μυτική πλατιάν ανατριχίλα, κοίτα η καθαρία γέννηση των γεφυριών σιμονε.

σφίγγουν τα χιόνια στ' Άγναντα, κι η δύναμη του Ονείρου δίνει τα πάντα πιο σίγητα, απ' τὰ γάνια ακρογιάλια εἰς τὰ αἶψια, τα ενωμένα περὶ τὴς Ηπείρου, τὸν αἶσθη τὸν εἰς σκεπτείν κλαδία τὰ ποταμιά, και να ο χειμώνας αἰσινε με μὲ τὸν ήλιο λαμπέ, η φωταίε διαμάντια τὸν οἶνο, κι ο τέρας τὰ ζεγώνει, κ' εἰν' αἰπώτος μετωστός, θεάοδο κατόν οι καμειο, τ' αἰσθη εχθρική φωταίε καμειοε άγρια κι οργάνει.

στα ρηματαίεν τα χιόνια, και στο ήπιχο λιοπτε τὸρε οι ανώτες γεννηταιν-και στη βαρική γλυσκά του ορὸν... δεκτείνη, μακρυνο φανταζει ταχηγέρι μ' όλα τ' άρια εκλεσταια η ελπίσθησρα Ελλάδα!...
...Κι είναι τα χιόνια αμυγδαλιές κι ο ήλιος εἰν' τ' Απρίλη Πάσχα κυρίον ν' ανασταίε φανταίε η κυρά-Μέρα ιερή θύσια παει ο στρατός, σε ειμνο αέρα...

Τὰ Γιάννενα! Τὰ Γιάννενα! Τὰ πόησε η ψυχή μας, οραίε Θεέ, στὴς λησιμονίας τις ώρες αφημένη Σού τὸ τῆς άεσις ναο λατρείας η προσεухή μας η δέριμ μας τὸ διύσσε στην τρεκα πλατασμένη.

θλιωτ' ανάρρητ' ο ανεμὸς τ' αἰώο-τὸ παιδιακίσιον ναουόριμα της μάνας μας, τις κούνειε μας τὰ δράβου «Κοιμήσου, τὸ πατρίκι μου, κλεινὸ θὰ σου χαρίσω τὴν Άρτα με τὰ Γιάννενα τὴ Χίο με τὰ καράδια...»

Οραίε Θεέ! Τις τρικυμίες στοιχέτηρες, κι εχύθη η ευλογία Σου, στὸ στρατό τὸν κυριασμένο, ανασα, και με τὸ φως του σφαιγαρίου του γλύνειε μας τὰ στιβη. Οραίε Θεέ, τὸ χέρι Σου μπροστά και νάμπει μέσα

ασάν ασκέρη τ' ουρανού από μυροβόλο αέρα, στὸν κήπον Σου πεντάγλωκο Νυμφίε, τὴν ομορφόδα! Τὰ Γιάννενα! Τὰ Γιάννενα! Γονατιστή η Ελλάδα μες στὴς θυσίας τὸς καπνούς, γυρμένη πέρα ως πέρα

μέσα σε χιόνια αμυγδαλιές κι ήλιο λαμπρό του Απρίλη τὸ Πάσχα Σου, τὸ Πάσχα Σου, γυρῶει νύχτα-μέρα, να σμύζον σ' Ανάσταση τὰ πικρομένα νεύλη!

ΒΑΣ. ΚΡΑΨΙΤΗ

(Δημοσιεύτηκε στὴν Ηπειρωτική Εστία τὸ 1957)